

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ, ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΕΥ054	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Η' (ΕΑΡΙΝΟ)
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις – Βιωματικές δραστηριότητες	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ειδικού υποβάθρου – Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://ecourse.uoi.gr/course/view.php?id=703		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Αναμένεται ότι με την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση να:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Γνωρίζουν την ιδιαίτερη παιδαγωγική προσέγγιση της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης. 2. Κατανοούν τα βασικά χαρακτηριστικά διδακτικών τεχνικών που αξιοποιούνται στην ΠΕ. 3. Σχεδιάζουν και υλοποιούν τις παρακάτω διδακτικές τεχνικές στο πλαίσιο της ΠΕ: <ol style="list-style-type: none"> 3.1. Καταιγισμός ιδεών. 3.2. Χαρτογράφηση εννοιών. 3.3. Παιχνίδι ρόλων. 3.4. Διαλογική αντιπαράθεση. 3.5. Ηθικό δίλημμα 3.6. Μελέτη πεδίου   4. Σχεδιάζουν και υλοποιούν ένα project στο πλαίσιο της ΠΕ. 5. Διερευνούν, αναλύουν και κατανοούν βασικές έννοιες και διαστάσεις περιβαλλοντικών ζητημάτων στο πλαίσιο της ενασχόλησής τους με τις διδακτικές τεχνικές.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Τα ιδιαίτερα παιδαγωγικά χαρακτηριστικά που διακρίνουν την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση, όπως για παράδειγμα η διεπιστημονική και ολιστική προσέγγιση των περιβαλλοντικών-κοινωνικών ζητημάτων με τα οποία ασχολείται, η κριτική και συστημική σκέψη, η ανάλυση και διασαφήνιση αξιών και η καλλιέργεια της ικανότητας δράσης των πολιτών, υπαγορεύουν την αξιοποίηση διδακτικών τεχνικών που μπορούν να καλλιεργήσουν τα χαρακτηριστικά αυτά στους εκπαιδευόμενους. Σε αυτό το πλαίσιο, το συγκεκριμένο μάθημα πραγματεύεται μια σειρά από σύγχρονες διδακτικές τεχνικές, όπως ο καταϊγισμός ιδεών, η χαρτογράφηση εννοιών, το παιχνίδι ρόλων, η διαλογική αντιπαράθεση (debate), το ηθικό δίλημμα και η μελέτη πεδίου. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη μέθοδο project, μια στρατηγική στην οποία στηρίζεται κατά βάση η υλοποίηση της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης στο Δημοτικό Σχολείο και η οποία μπορεί να ενσωματώνει τις προηγούμενες τεχνικές. Οι φοιτήτριες/τές, αφού γνωρίσουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και τη διαδικασία σχεδιασμού κάθε τεχνικής, εμπλέκονται με βιωματικό τρόπο στην υλοποίησή τους. Οι τεχνικές υλοποιούνται αξιοποιώντας υπαρκτά περιβαλλοντικά ζητήματα και δεδομένα ενώ σε αυτή τη βάση οι φοιτήτριες/τές κατανοούν βασικές περιβαλλοντικές έννοιες και εξοικειώνονται με τη διερεύνηση των ποικίλων και συχνά αλληλοσυγκρουόμενων διαστάσεων των ζητημάτων του περιβάλλοντος και της αειφορίας σε διεθνές και τοπικό επίπεδο.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο διδασκαλία, βιωματικές δραστηριότητες	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Παρουσιάσεις με μορφή PowerPoint, Χρήση του e-course για παροχή επιπλέον εκπαιδευτικού υλικού, Αναζήτηση πληροφορίας και υλικού στο διαδίκτυο, Ηλεκτρονική επικοινωνία με τους φοιτητές.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση,</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39

<p>Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	Βιωματικές δραστηριότητες – Εκπόνηση project	40
	Μελέτη βιβλιογραφίας	43
	Εξετάσεις	3
	Σύνολο Μαθήματος	125
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου (ερωτήσεις ανάπτυξης ή/και πολλαπλών επιλογών). 	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p><u>ΒΑΣΙΚΑ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΑ (Από τον Εύδοξο):</u></p> <p>Βασάλα, Π., Φλογαΐτη, Ε. (2004). <i>Ο Κόσμος της Θάλασσας: Διαθεματική προσέγγιση. Εναλλακτικές Διδακτικές Τεχνικές και Σχέδια Εργασίας</i>. Αθήνα: Μεταίχιμο.</p> <p>Δημητρίου, Α. (2009). <i>Περιβαλλοντική Εκπαίδευση: Περιβάλλον, Αειφορία. Θεωρητικές και Παιδαγωγικές προσεγγίσεις</i>. Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο.</p> <p>Γεωργόπουλος, Α., Τσαλίκη, Ε. (1993). <i>Περιβαλλοντική Εκπαίδευση: Αρχές, Φιλοσοφία, Μεθοδολογία, Παιχνίδια & Ασκήσεις</i>. Αθήνα: Gutenberg.</p>
<p><u>ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΕΠΙΠΛΕΟΝ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ:</u></p> <p>Εκπαιδευτικό υλικό που παρέχεται μέσα από το e-course.</p> <p>Δασκολιά, Μ. (2004). <i>Θεωρία και Πράξη στην Περιβαλλοντική Εκπαίδευση</i>. Αθήνα: Μεταίχιμο.</p> <p>Λιαράκου, Γ., Φλογαΐτη, Ε. (2007). <i>Από την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση στην Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη, Προβληματισμοί, τάσεις και προτάσεις</i>. Αθήνα: Νήσος.</p> <p>Παπαδημητρίου, Β. (1998). <i>Περιβαλλοντική Εκπαίδευση και Σχολείο: Μια Διαχρονική Θεώρηση</i>. Αθήνα: Τυπωθήτω – Γιωργος Δαρδανός.</p> <p>Ταμουτσέλη, Κ. (επ) (2009). <i>Δημιουργώντας Βιώσιμα Σχολικά Περιβάλλοντα</i>. Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο.</p> <p>Τσαμπούκου-Σκαναβή, Κ. (2004). <i>Περιβάλλον και Κοινωνία: Μια Σχέση σε Αδιάκοπη Εξέλιξη</i>. Αθήνα: Καλειδοσκόπιο.</p> <p>Φλογαΐτη, Ε. (2011). <i>Περιβαλλοντική Εκπαίδευση</i>. Αθήνα: Πεδίο (2006, Ελληνικά Γράμματα, Α έκδοση 1993).</p> <p>Φλογαΐτη, Ε. (2011). <i>Εκπαίδευση για τον Περιβάλλον και την Αειφορία</i>. Αθήνα: Πεδίο (2006, Ελληνικά Γράμματα).</p> <p>Φλογαΐτη, Ε., Βασάλα, Π. (επ.) (1999). <i>Το Ενεργειακό Ζήτημα</i>. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.</p> <p>Χρυσαφίδης, Κ. (1994). <i>Βιωματική – Επικοινωνιακή Διδασκαλία</i>. Αθήνα: Gutenberg.</p> <p>Frey, K. (1998). <i>Η «Μέθοδος Project»: Μια Μορφή Συλλογικής Εργασίας στο Σχολείο ως</i></p>

Θεωρία και Πράξη. Μάλλιου, Κ. (μτφ). Θεσσαλονίκη: Αφοι Κυριακίδη.